

Autor: Salvador Escrivà Cardona, Bellreguard 1931.
Arxiu: Família Escrivà Ballester.

ELS PEDACETS

La cultura popular és el factor que més assenyala els trets distintius de la identitat d'un poble, ja siga exaltant els valors culturals, tradicions, creences i costums que expressen la particularitat de la gent que conforma un país.

Bellreguard manté una d'aquestes singularitats en la desfilada carnavalesca dels "PEDACETS". Però, quin és el seu origen?

Al nostre poble "*els pedacets*" estan lligats a la celebració de la festa de carnestoltes. Dues eren les manifestacions de la festa de carnestoltes al poble: els *cudolets* i les *carassetes* o *pedacets*. Una *codolada* és un atac feridor, però literàriament forma part en la nostra literatura d'un gènere poètic de la sàtira molt antic. Fer *cudolets* es deia a parlar amb una veu desfigurada i amagant-se per a manifestar faltes comeses per un altre, o per fer-ne burla. Era com diu el refrany: *Treure els pedacets d'algú al sol (retreure els seus defectes públicament o a crits)*. Al principi de la celebració de carnestoltes colles de joves, amb la cara tapada (*carassa*) i disfressats (*pedacet*), en pla burleta estableixen un diàleg entre ells, a prop de la

casa del veí o veïna, del qui volien publicar notícies veres o falses per tal de desacreditar-lo.

En la nostra literatura i al llarg de la nostra geografia diversos són els pobles i comarques on se celebrava (Sant Feliu de Guíxols, Benassal, Bellreguard), així ho recullen Roc Chabás, en un comentari al *Spill* de Jaume Roig; Carles Salvador i Gimeno, en el seu *Petit vocabulari de Benassal*; Lluís Gimeno Betí, en *De lexicografia valenciana. Estudi del Vocabulari del Maestrat* de Joaquin García Girona; i Evaristo Morant Marco, en la seua obra *Monografia geohistòrica de Bellreguard*; entre d'altres.

La celebració de carnestoltes va estar prohibida durant més quaranta anys i, com a conseqüència, la tradició que envoltava aquesta festa de disbauxa. Quan Bellreguard recupera el caràcter popular de les seues festes majors es va considerar oportú incloure en la desfilada de l'inici de les festes la figura dels PEDACETS, això sí, deslligada del carnestoltes i portant una màscara i la disfressa, tan original i acolorida, feta amb trossos petits de tela (pedacets) de mil i un colors, tot recordant la semblança original.

Avui és la xicalla qui més gaudeix d'aquesta festa ja que els *Pedacets*, junt amb el *Tio de la Porra*, amb la seua desfilada són el pòrtic del període festiu en recollir a tots els alumnes dels centres escolars donant per finalitzades les classes i encetant el període vacacional de les festes.

Miquel Escrivà Gregori
Bellreguard Festes 2017